

MAZ-16080001040400 Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April – 2018

Cost Accounting - II

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 ક્રિબ્ના લિ. બે પ્રકારની A અને Bનું ઉત્પાદન કરે છે. 31-3-2017ના રોજ 20 પૂરા થતા વર્ષની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

વિગત	રકમ
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	20,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	9,00,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ	3,00,000
વેચાણ	40,00,000

- (1) Aનો પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ Bના પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ કરતાં બે ગણો એકમદીઠ છે.
- (2) Bનો પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ Aના પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચના 40% છે.
(એકમદીઠ)
- (3) પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ A અને Bના ઉત્પાદનના પ્રમાણમાં હતા.
- (4) કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રાથમિક ખર્ચના 20% હતા.
- (5) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% હતા.
- (6) Aના 2500 એકમ ઉત્પન્ન થયા હતા, જેમાંથી 80% વેચાયા હતા.
જ્યારે Bના 4000 એકમો વેચાયા હતા, જે ઉત્પાદનના 80% હતા.

(7) વેચાણ ખર્ચ A માટે એકમદીઠ 32 અને B માટે એકમદીઠ 36 થયો હતો.

(8) Aની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત Bની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત કરતાં બમણી હતી.

તમારે A અને B માટે કુલ પડતર અને નફો તથા એકમદીઠ પડતર અને નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. નફો વેચાણ કિંમત પર કેટલા ટકા લેખે પ્રાપ્ત થશે તે પણ જણાવો.

અથવા

- 1 ટીપ લિ. એક સરખી પ્લાસ્ટિકની પુરશીનું ઉત્પાદન કરે છે. જેની માસિક 20 ઉત્પાદન ક્ષમતા 24,000 પુરશીની છે. છેલ્લા ત્રણ માસમાં પડતરના જુદા-જુદા તત્વોની માહિતી નીચે મુજબ છે. તેના ઉપરથી ફેબ્રુઆરી, 2018 માટે પડતરનું પત્રક બનાવો :

માસ	એકમ	એકમદીઠ વે.કિં.	પ્રત્યક્ષ માલ	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	કારખાના ખર્ચ	વહીવટી / વેચાણ ખર્ચ
ડિસેમ્બર	10,000	220	7,00,000	5,00,000	4,44,000	3,08,000
જાન્યુઆરી	12,000	235	8,40,000	6,00,000	5,04,000	3,48,000
ફેબ્રુઆરી	15,000	246	10,50,000	7,50,000	5,94,000	4,08,000

એક વેપારી તરફથી કારખાનાને માર્ચ, 2018માં 20,000 પુરશી અંગેનો ઓર્ડર મળ્યો છે. માર્ચ, 2018 માટે નીચેની માહિતી મળે છે :

- (1) એકમદીઠ માલની કિંમતમાં 10% અને મજૂરીના દરમાં 6% વધારો થશે.

(2) સ્થિર ખર્ચ નીચે મુજબ વધશે :

(a) કારખાના સ્થિર ખર્ચમાં 56,000

(b) વહીવટી / વેચાણ ખર્ચમાં 42,000

માર્ચ, 2018 માસ માટેનું અંદાજી પડતર પત્રક બનાવો અને એકમદીઠ 52.50 નફો મેળવવા કેટલી કિંમત કહેવી જોઈએ તે શોધી કાઢો.

2 તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા નાણાકીય વર્ષના હિસાબને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ
સીધા માલસામાનનો વપરાશ	20,00,000
સીધી મજૂરી	5,00,000
કારખાના શિરોપરી ખર્ચ	19,00,000
વહીવટી શિરોપરી ખર્ચ	12,50,000
વેચાણ વિતરણ શિરોપરી ખર્ચ	21,60,000
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચ	50,000
ઘાલખાધ	1,00,000
કાનૂની ખર્ચ	15,000
મળેલ ડિવિડન્ડ	3,00,000
વેચાણ (1,20,000 એકમો)	55,00,000
આખર સ્ટોક (40,000 એકમો)	6,00,000

પડતરના હિસાબ મુજબની માહિતી :

માલ અને મજૂરી તેની દર્શાવેલી કિંમતે જ ગણવાના છે. કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20% લેખે, વહીવટી શિરોપરી ખર્ચાઓ ઉત્પાદિત એકમો ઉપર એકમદીઠ 10 લેખે, વેચાણ વિતરણ ખર્ચાઓ એકમદીઠ 17 લેખે ગણેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો :

- (1) પડતર પત્રક
- (2) નાણાકીય હિસાબો મુજબ નફા-નુકસાન ખાતું
- (3) મેળવણી પત્રક.

અથવા

2 સોમનાથ લિ.નું તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને 20
નફા-નુકસાન ખાતું :

ઉ.

જ.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
માલસામાનનો વપરાશ	80,000	વેચાણ	
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	48,000	(2700 એકમો)	2,00,000
કારખાના ખર્ચા	32,000	આખર સ્ટોક	
ઓફિસ ખર્ચા	28,000	(ઉત્પાદનના 10%)	16,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	18,000	મળેલ વ્યાજ	1,600
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળવું	8,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	800
ચોખ્ખો નફો	4,400		
	2,18,400		2,18,400

પડતરના હિસાબો નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે :

- (1) માલ અને મજૂરી ખર્ચ તેની ખરી પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના 50% લેખે ગણવામાં આવે છે.
- (3) ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.
- (4) વેચાણ વિતરણ ખર્ચ વેચેલ એકમદીઠ 6 લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.

તમારે નીચેનાં પત્રકો તૈયાર કરવાના છે :

- (1) પડતર પત્રક
- (2) મેળવણી પત્રક.

3 શિવ લિ. ત્રણ પ્રકારના ખાતરોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. 2017ના વર્ષ 15 દરમિયાન ઉત્પાદન અને ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ છે. પ્રક્રિયાનાં ખાતાંઓ તથા તૈયાર માલનાં ખાતાં તૈયાર કરો :

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C
વપરાયેલ કાચો માલ (ટનમાં)	1,600	320	259
ટનદીઠ પડતર	500	350	275
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	78,000	35,000	25,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	62,000	23,000	10,000
અન્ય ખર્ચ	2,240	1,100	1,752
વજનમાં ઘટ	2.5%	2%	1.5%

સામાન્ય બગાડ - ભંગારમાં	3%	3%	3.5%
ટનદીઠ ભંગારનું વેચાણ	100	80	95
તૈયાર માલની ટનદીઠ વે. કિં.	870	800	675
ખરેખર ઉત્પાદન (ટનમાં)	1400	1235	975
ઉત્પાદનની ફેરબદલી (પ.કિં.)			
પ્રક્રિયા-B ખાતે	70%	-	-
પ્રક્રિયા-C ખાતે	-	60%	-
તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે	30%	40%	100%

અથવા

- 3 જય કોટન કંપનીમાં ઉત્પાદન ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. તેની વિગતો 15 નીચે પ્રમાણે છે :

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C
માલસામાન	2,000	3,020	3,462
સીધી મજૂરી	3,500	4,226	5,000
પરોક્ષ ખર્ચ	1,500	2,000	2,500
સામાન્ય બગાડ (દાખલ એકમના)	10%	5%	10%
સામાન્ય બગાડની ઉપજ (એકમદીઠ)	3	5	6
ખરેખર ઉત્પાદન એકમો	920	870	800

પ્રક્રિયા-Aમાં દાખલ કરેલ એકમો 1000નો ભાવ 5 છે.

પ્રક્રિયા ખાતાં તૈયાર કરો. અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારા ખાતું.

- 4 રામ લિ. 1000 એકમોના બેચમાં એક નવી વસ્તુનું ઉત્પાદન શરૂ કરવા 15
ઈચ્છે છે. ચલિત મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચાની પડતર દરેક મજૂર કલાકદીઠ
100ની છે. 1000 એકમોની પ્રથમ બેચ માટે કુલ કલાકો 500 છે.
દરેક એકત્રિત બમણા થતા જતા બેચ જથ્થા માટે અભ્યાસવક 80% લેખે
બદલાતો રહે છે.

જ્યારે ઉત્પાદન 4 બેચમાં થતું હોય ત્યારે તમારે એકમદીઠ ચલિત મજૂરી
અને પરોક્ષ ખર્ચાની પડતર શોધવાની છે.

અથવા

- 4 સીતા લિ. જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ, 2017ના મહિનાઓ માટે 15
દરેક મહિને એક છુટા ભાગના 1000 એકમો પૂરા પાડવાનો કરાર
મેળવે છે. દરેક મહિને બેચ ઓર્ડર મુજબ ઉત્પાદન શરૂ થાય છે.
અને ખરેખર માલસામાન અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી બેચ ખાતે નોંધવામાં
આવે છે. જ્યારે કામદાર કલાકદીઠ પરોક્ષ ખર્ચા વસૂલ કરવામાં
આવે છે. છુટા ભાગના એક એકમની વેચાણ કિંમત 15 નક્કી કરવામાં
આવી છે.

નીચે આપેલી વિગતો પરથી દરેક બેચદીઠ, જે તે બેચનો એકમદીઠ
અને 3000 એકમો પર મળતો નફો નક્કી કરો :

વર્ષ, 2017	બેચનું કુલ ઉત્પાદન (એકમો)	માલસામાન પડતર	પ્રત્યક્ષ મજૂરી
જાન્યુઆરી	1250	6,250	2,500
ફેબ્રુઆરી	1500	9,000	3,000
માર્ચ	1000	5,000	2,000

કામદાર કલાકદીઠ 2 લેખે પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવવામાં આવે છે.

અન્ય માહિતીઓ :

વર્ષ, 2017	પરોક્ષ ખર્ચા	કુલ કામદાર કલાકો
જાન્યુઆરી	12,000	4,000
ફેબ્રુઆરી	9,000	4,500
માર્ચ	15,000	5,000

ENGLISH VERSION

- 1 Krishna Ltd. manufactures two types A and B. Details for the year ended 31-3-2017 is as under : 20

<i>Particulars</i>	<i>Amount</i>
Direct materials	20,00,000
Direct wages	9,00,000
Direct expenses	3,00,000
Total sales	40,00,000

- (1) Direct materials per unit for A is double than that of B.
- (2) Direct wages per unit for B is 40% of wages expenses of A.
- (3) Direct expenses were in proportion of production of A and B.
- (4) Factory overheads were 20% of prime cost.

- (5) Administrative indirect expenses were 50% of direct wages.
- (6) 2500 unit were produced of A, of which 80% were sold. While 4000 units were sold of B which were 80% of production.
- (7) Selling expenses were 32 per unit for A and 36 per unit for B.
- (8) Selling price per unit of A was double than that of B.

You have to prepare a statement showing total cost and profit cost per unit and profit for A and B. Also state what would be the percentage of profit on sales price.

OR

- 1 Deep Ltd. manufactures uniform plastic chairs and its monthly production capacity is of 24,000 chairs. Following is the information regarding the different elements of cost for last three months on the basis of it. Prepare Cost Sheet for the month February 2018 : **20**

<i>Month</i>	<i>Units</i>	<i>Selling Price per unit</i>	<i>Direct materials</i>	<i>Direct wages</i>	<i>Factory expenses</i>	<i>Administrative Selling expenses</i>
Dec.	10,000	220	7,00,000	5,00,000	4,44,000	3,08,000
Jan.	12,000	235	8,40,000	6,00,000	5,04,000	3,48,000
Feb.	15,000	246	10,50,000	7,50,000	5,94,000	4,08,000

Factory has received an order for 20,000 chairs from a businessman to be sent in the month of March 2018. Following information is available for the month of March 2018 :

- (1) Price of materials and rate of wages per unit will rise by 10% and 6% respectively.
- (2) Fixed expenses will increase as under :
 - (a) In fixed factory expenses 56,000
 - (b) In administrative/selling expenses 42,000

Prepare an estimate cost sheet for the month of March 2018 and find out what price should be determined to earn profit 52.50 per unit.

- 2 Following details from financial records of a company for the year ended on 31-3-2017 are available : 20

<i>Particulars</i>	<i>Amount</i>
Direct material consumption	20,00,000
Direct labour	5,00,000
Factory overheads	19,00,000
Administrative expenses	12,50,000
Selling expenses	21,60,000
Preliminary expenses written off.....	50,000
Bad debts	1,00,000
Legal charges	15,000
Dividend received	3,00,000
Sale (1,20,000 units)	55,00,000
Closing stock (40,000 units)	6,00,000

Details as per Cost Accounts :

Material and labour are shown at their actual cost. Factory overheads are absorbed at 20% of prime cost. Office expenses are calculated at 10 per unit while selling expenses are added at 17 per unit sold.

Prepare :

- (1) Cost Sheet
- (2) Profit and Loss Account
- (3) Reconciliation Statement.

OR

- 2** The trading and Profit and Loss Account of Somnath Ltd. **20** for the year 31-3-2017 is as under :

<i>Dr.</i>		<i>Cr.</i>	
<i>Particulars</i>	<i>Amount</i>	<i>Particulars</i>	<i>Amount</i>
To Material	80,000	By sale	
To Direct labour	48,000	(2700 units)	2,00,000
To Factory		By Closing stock	
Overheads	32,000	(10% of the units	
To Office expenses	28,000	manufactured)	16,000
To selling		Dividend received	800
expenses	18,000	Interested	
To Preliminary exp.		received	1,600
Written off	8,000		
To Net Profit	4,400		
	2,18,400		2,18,400

Cost Accounts provide following information :

- (1) Material and labour are shown at their real value.
- (2) Factory overheads are absorbed at 50% of direct labour.
- (3) Office expenses are calculated at 20% of factory cost.
- (4) Selling expenses are included at 6 per unit.

You are required to prepare :

- (1) Cost Accounts
- (2) Reconciliation statement.

3 Shiv Ltd. produces and sell three kinds of fertilizers. **15**

During the year 2017, particulars regarding production and expenditures are given. You are required to prepare Process A/c. and Finished Goods A/c. with mentioning your working clearly :

<i>Particulars</i>	<i>Process A</i>	<i>Process B</i>	<i>Process C</i>
Raw material			
consumed (tons)	1,600	320	259
Cost per tons	500	350	275
Direct labour	78,000	35,000	25,000
Direct expenses	62,000	23,000	10,000
Sundry expenses	2,240	1,100	1,752
Loss in weight	2.5%	2%	1.5%

Normal waste (scrap)	3%	3%	3.5%
Scrap realization per ton	100	80	95
Selling price finished goods (per tons)	870	800	675
Actual production (tons)	1400	1235	975
Production transfer (at cost)			
Process - B A/c.	70%	-	-
Process - C A/c.	-	60%	-
Finished Goods Stock A/c.	30%	40%	100%

OR

- 3** Jay Cotton Co. product passes through three processes. **15**
Following details are available :

<i>Particulars</i>	<i>Process A</i>	<i>Process B</i>	<i>Process C</i>
Materials	2,000	3,020	3,462
Labour	3,500	4,226	5,000
Overheads	1,500	2,000	2,500
Normal wastage (entered in each process)	10%	5%	10%
Scrap value (per unit)	3	5	6
Actual Production units	920	870	800

In process-A 1000 units were entered at 5 per unit.
Prepare Process Accounts, Abnormal Loss and Abnormal
Gain Account.

- 4 Ram Ltd. desire to produce a new product in a batch of 1000 units. Variable labour and overheads are 100 per labour hour. For the first batch of 1000 units labour hours required will be 500. Learning curve changed by 80% for every subsequent batch of double quantity. 15

You have to find out cost of labour and overheads per unit when manufactured quantity is 4 times of a batch.

OR

- 4 Sita Ltd. undertakes to supply 1000 units of a component per month for the months of January, February and March 2017. Every month a batch order is opened against which materials and labour cost are booked at actuals. Overheads are levied at a rate per labour hour. The selling price is contracted at 15 per unit. 15

From the following data present the cost and profit per unit of each batch order and the overall position of the order for the 3000 units :

<i>Year</i> <i>2017</i>	<i>Batch Output</i> <i>(Numbers)</i>	<i>Material</i> <i>Cost</i>	<i>Labour</i> <i>Cost</i>
January	1250	6,250	2,500
February	1500	9,000	3,000
March	1000	5,000	2,000

Labour is paid at the rate of 2 per hour.

The other details are :

<i>Year 2017</i>	<i>Overheads</i>	<i>Total Labour Hours</i>
January	12,000	4,000
February	9,000	4,500
March	15,000	5,000